

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

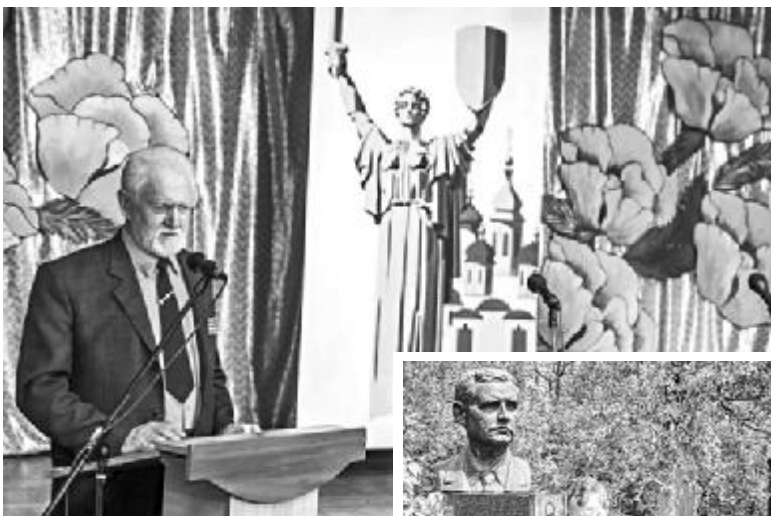
19 травня 2016 року

№5 (2930)

«ПЕРЕМОГА, СВЯТА ПЕРЕМОГА!»

СВЯТО МИРУ, СВОБОДИ Й ВЕСНИ!»

Урочисто, щиро і хвилююче вітали сивочолих ветеранів у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара. До Дня пам'яті та примирення жертв та учасників Другої світової війни і Дня Перемоги відбувся святковий прийом ветеранів Великої Вітчизняної війни, працівників тилу та учасників бойових дій.

Голова ветеранської організації
В. О. Балакін вітає ветеранів

Ошатна зала, урочиста музика, пурпурні троянди, сердечні вітання створювали піднесений настрій у всіх, хто зібрався у Палаці студентів. Бурхливими оплесками зустрічали присутні кожного ветерана, що сьогодні залишається в строю, залишається гідним прикладом мужності, самопожертви та життєвої стійкості для нинішніх поколінь.

Ветеранська організація ДНУ завжди була однією з найчисленніших у Соборному районі Дніпропетровська. На жаль, сьогодні з нами лише 12 учасників бойових дій. Це Володимир Іванович Ваняшин, Дмитро Васильович Гребенюк, Веніамін Євгенійович Давідсон, Микола Григорович Єрмакович, Катерина Тимофіївна Колеснікова, Валентин Павлович Малайчук, Гульнґадам Мухтаровна Мунтя, Михайло Олексійович Павлюсюк, Олександра Нікіфорівна Романова, Олена Петрівна Харченко, Віктор Микитович Цимбал, Євгенія Миколаївна

Вшанування пам'яті
В. І. Моссаковського

Шабаліна. Також запрошення і привітання отримали ветерани тилу та діти війни, учасники бойових дій, які працювали та продовжують працювати у нашому університеті.

Із привітанням до ветеранів звернувся ректор університету Микола Поляков: «Ветеранам тієї страшної війни, які дожили до наших днів, нині далеко за вісімдесят і навіть за дев'яносто. І ми глибоко вдячні вам, наші герої, за те, що ви залишаєтеся з нами, передасте нам вашу мудрість і досвід, передасте найцінніше – пам'ять про велику Перемогу нашого народу. Нам надзвичайно важливо зберегти цю зовні невидиму, але реаль-

но існуючу нитку спадкоємності поколінь. Адже знати правду історії, пам'ятати і шанувати подвиг батьків, дідів і прадідів, пишатися співпричетністю до їхнього життя, відчувати себе їхніми нащадками, бути схожими на них, діяти як вони у цей непростий для України час – це і є справжній патріотизм», – наголосив Микола Вікторович. Також із промовою виступив голова ради ветеранів ДНУ Валентин Олександрович Балакін.

Із нагоди 71-ої річниці Великої Перемоги відбулися урочисті церемонії покладання квітів до меморіалів, які знаходяться на території університету. За участі проректора з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді Валентина Іваненка, голови ветеранської організації Валентина Балакіна, голови профспілкового комітету Олега Тупиці та голови ради студентів Артема Кравченка було вшановано пам'ять загиблих біля меморіалу в головному корпусі університету. Студенти і викладачі провели урочисті церемонії покладання квітів до пам'ятника загиблим викладачам і студентам біля Наукової бібліотеки, біля погруддя великого письменника і фронтовика Олеся Гончара, пам'ятників Почесному ректору ДНУ, фронтовикові В. І. Моссаковському та викладачеві історії, Герою Радянського Союзу В. П. Юбкіну.

Пам'ять жива, допоки ми кладемо квіти до вічного вогню, допоки вивчаємо історичне минуле. Вічна слава героям, які пройшли дорогами війни, здобули Перемогу для майбутніх поколінь!

Уславлений професор фізико-технічного факультету Веніамін Євгенійович Давідсон присвятив університету понад півстоліття, він є одним з фундаторів гідроаеродинамічного напряму наукових досліджень, автором знаного багатьма підручника з газогідроаеродинаміки. Воював два роки, починаючи з перших днів Другої світової, був командиром саперного відділення в інженерному батальйоні 16-ї армії Рокоссовського, отримав тяжке поранення. Веніамін Давідсон згадує один з епізодів свого сповненого небезпек воєнного життя:

БУВ СВІДКОМ ЗАГИБЕЛІ ГЕНЕРАЛА ПАНФІЛОВА

– У першій половині листопада 1941 року штаб 16-ї армії розташовувався в Ново-Петровському. Тут же стояв і наш батальйон. Ми отримали розпорядження передати велику кількість протитанкових мін саперам 316-ї дивізії. Мінами завантажили повний кузов вантажівки, врівень з бортами. Лейтенант Олександр Іванович Рижаків – командир взводу сів у кабіну з водієм, а мене й одного солдата з мого відділення розмістили в кузові на мінах, і ми поїхали Волоколамським шосе. Сидіти на мінах було неможливо, нам довелося лягти. Перед цим удень випав глибокий сніг, навколо все було біле. В шинельках на вітрі нам було досить холодно. Потрібно було повернутися з шосе в ліс, на путівець, який веде до селища, назва якого мені запам'яталася, як Гусенево. Лейтенант у кабіні орієнтувався по карті. Приблизно за кілометр до повороту на узбіччя дороги вийшов солдат і попередив, що німецька танкетка тримає під обстрілом поворот на потрібну нам дорогу, сама далі не йде, оскільки боїться наших протитанкових рушниць, які по ній кілька разів вистрелили. Лейтенант Рижаків був безстрашний молодик, та й наказ потрібно було виконувати. Тому він наказав водієві: «Розганяйся і на повній швидкості звертай на путівець, а там – ліс поруч – сховаємося». З тим машина і рвонула, та й повернула так круто, що я злетів з мін у захват. Танкетка дала чергу, але машина пірнула в ліс. Лейтенант не помітив мого падіння, та мій напарник заколотив по даху кабіни. Я короткими перебіжками досягнув узлісся, знову забрався

Ректор М. В. Поляков вітає зі святом
професора В. Є. Давідсона

на своє місце на мінах, і ми продовжили шлях. Наблизившись до Гусенева, ми зрозуміли, що в селі вже йде бій, і міни в цій ситуації дивізійним саперам уже ні до чого. Із одного будинку вийшов військовий, тут же розірвалася міна, і він упав. Хтось крикнув: «Комдив!» Генерала Панфілова було вбито на наших очах. Дивізійним саперам було не до установки мін. Нам залишалося повертатися в Ново-Петровське. Але як? Поворот на шосе уже зайняли німці. Залишалося спробувати вибратися лісовими дорогами паралельно шосе. Сніг став підтавати, і в одному місці праве заднє колесо забуксувало. Всі наші спроби виштовхати машину з проміжних виявилися марними. Довелося розвантажувати міни. Тут саме нас наздогнала пара Т-34 з танкової бригади Кагукова. Екіпажі танків допомогли нам завантажити міни, витягли машину на буксирі і пішли вперед, а ми до вечора дісталися до Ново-Петровського, до якого вже наближався бій.

Дивлячись на Катерину Тимофіївну Колеснікову – жінку зі світлим обличчям і життєрадісною посмішкою, важко повірити в те, що вона пройшла через пекло фашистських таборів смерті, була підпільницею, дитиною зазнала жахів війни, які не кожен дорослий у змозі витримати. Відзначаючи 71-у річницю Великої Перемоги, вона згадує усе, що їй довелося пережити.

Катерина Тимофіївна – колишня співробітниця кафедри

НЕЗЛАМНА ПІДПІЛЬНИЦЯ

теплотехніки фізико-технічного факультету ДНУ. Прийшовши до університету в 1971-ому, вона віддала роботі в навчальному закладі 14 років. За плечима цієї жінки славне трудове життя – після війни вона закінчила Харківський політехнічний інститут, працювала у будівельно-монтажному поїзді №303. «Ми займалися електрифікацією усього Радянського Союзу», – згадує Катерина Тимофіївна.

Коли розпочалася війна, їй було 11 років. «Я добре пам'ятаю 22 червня 1941-го, – розповідає Катерина Тимофіївна. – Напередодні в мого брата був випускний вечір, а того дня я мала вперше їхати до піонерського табору. Війна... Коли ми почули страшну звістку, здається, все навкруги потемніло. Люди масово йшли до военкоматів, всі хотіли захистити свою Батьківщину».

Маленькою підпільницею дванадцятирічна Катеринка стала, допомагаючи своєму братові. Хлопець відкрив сестричці таємницю – разом із групою партизанів він друкував воєнні листівки. Дівчина із захватом виконувала завдання брата – разом із іншим хлопчиком розповсюджувала їх. В 1943 році вона потрапила у полон до фашистів.

Закінчення на 3-ій стор.

ІЗ ІМЕНЕМ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ДОСВІД ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ВІРНІСТЬ ФРОНТОВИМ ПОБРАТИМАМ

Тема цьогорічних Гончарівських, уже традиційних, читань в ДНУ «Найвища краса – краса вірності» викликала в пам'яті враження від прочитання романів письменника «Альпи», «Голубий Дунай», «Злата Прага», що послідовно друкувалися в журналі «Вітчизна» (1946, 1947, 1948 рр.). Пригадалася і участь у диспуті, що проводили старшокласники під керівництвом учителів Врадіївської СШ (нині Миколаївська обл.) далекого 1949 року за трилогією «Прапорносці», до якої вони й увійшли, об'єднані ідеєю краси вірності. Особливо вражали характеристики героїв великої битви з фашизмом, у тому числі й українців-солдатів. Пам'ятаю і щирість висловлених учасниками диспуту вражень, свого сприйняття і героїчного, і трагічного, що художньо було презентовано автором на реаліях буття, пафосу перемоги у романі як великої правди, і захоплення Брянським, Шурою Ясногорською, Хомою Хаецьким, образи яких і були уособленням краси вірності Батьківщині і коханій (коханому). І ні в кого серед учасників обговорення не виникало думки, що «не ту війну» показав письменник, що надмірно «опоетизував» своїх героїв. Такі закиди письменникові раптово зазвучали у другій половині 80-х рр. ХХ ст. з уст декого з критиків. Для учнів 40-х рр. минулого століття, дитинство яких було обпалене війною (всі мої однокласники, як

і я, потрапляли і під обстріли, і під бомбування, більшість з них перетерпіла і роки окупації), а тим більше вчителів-фронтовиків, які повернулися з війни інвалідами, зображене О. Гончаром було близьким, переконливим.

Пафос зображення героїв типу Хоми Хаецького, братів Блаженків, Маковейчика та інших міг викликати подібну реакцію скоріше у владних структурах, ніж у безпосередніх визволителів України і країн Європи. Адже в цих образах уособлено постаті тих, хто силою обставин опинився на окупованій ворогом території і після звільнення її від гітлерівців був мобілізований до Червоної армії. Як і Олеся Гончар, який побував у полоні, вони пройшли «випробування» боєм у штрафбатах. За словами О. Гончара, що датуються у «Щоденнику» 31 березня 1986 року, і які можуть бути відповіддю тим обвинувачам, через «недовіру до них дехто ставився, як до людей другого сорту, не зовсім надійних, і, звичайно, під вогонь найперше посилали саме їх». Та вони «були» «чесними синами свого народу», визволяючи рідну землю. Вони теж у душі леліяли красу вірності – Батьківщині і любій дружині (як Хома Хаецький). Тому письменник і поставив перед собою завдання: «треба було зняти з них тавро «другосортності». Повернути їм гідність».

Красу вірності О. Гончар ніколи не відривав від краси духовної, закладеної в людині за його переконанням, світлій душею, сповненої світла людяності. Модус краси вірності у творчості і житті О. Гончара поєднувався із вірністю красі. Звідси його поклоніння матері, і дружині, мистецтву (возвеличення краси музики Баха і Моцарта, картин Катерини Білокур та ін.), соборам, що у нього постають уособленням вірності Богові, і душі, величній своєю вірою в Бога, любов'ю до світу людини і природи. Бо найвища краса – це краса вірності світлим пориванням до краси у її найвищому духовному вимірі.

Н. І. ЗАВЕРТАЛЮК,
д. філол. н., професор
кафедри української літератури

За сучасних обставин національно-патріотичне виховання молоді є вельми важливим чинником, оскільки життя гостро ставить перед нами завдання формувати професіоналів із високими морально-етичними, естетичними, психологічними та правовими принципами, активною національно-патріотичною та громадянською позицією.

ВИХОВУЄМО СТУДЕНТІВ-ПАТРІОТІВ

Коллектив історичного факультету прагне, щоб глибоко насичене національно-патріотичним і громадянським змістом навчання органічно поєднувалося з оформленням аудиторій. Цей комплекс має утвердити у свідомості студентів важливі українські національні символи і символи, розвинути почуття любові до рідної землі, свого народу та держави Україна. На факультеті особлива роль відводиться популяризації державних символів України, які несуть у собі консолідуюче начало. Сьогодні елементом оформлення кожної аудиторії є Малий герб України – Тризуб. Майже всі аудиторії на факультеті є або тематичними, присвяченими діям державної влади, культури України, або іменними, які ушляхетюють наших визначних попередників – акад. Д. І. Яворницького, проф. Д. П. Пойди та проф. М. П. Ковальського.

Важливе значення мають позааудиторні форми роботи. Так, уже традиційними на факультеті стали «круглі столи» та читання, присвячені Дню Соборності України. Українське соборницьке самоусвідомлення закріплюється на творчих систематичних зустрічах з провідними ученими-істориками України. Щорічно організуються всеукраїнські та регіональні наукові конференції, почали проводитися Наддніпрянські студентські наукові читання, започатковані в 2014 р. Також упродовж останніх п'яти років проводяться козацькі читання до Дня українського козацтва. Щорічно студенти беруть участь у покладанні квітів до Пам'ятного Хреста загиблим у роки Голодомору.

Ефективність національно-патріотичного виховання перевіряється в кульмінаційні моменти історії. Так, активну громадянську позицію продемонстрували студенти факультету під час подій Революції Гідності кінця 2013 – початку 2014 р. Вони були учасниками мітингів, демонстрацій, пікетів, збирали кошти на допомогу родичам загиблих на Майдані Незалежності «Небесної сотні». Протягом останніх двох років студенти організували антивоєнний флеш-моб, постійно збирають кошти на підтримку Збройних Сил України, беруть участь у волонтерському русі, відвідують

поранених бійців у лікарні ім. Мечникова, здійснюють індивідуальну допомогу солдатам, організували благодійний ярмарок та благодійну лотерею. На факультеті постійно працює пункт збору речей для бійців АТО. Добрий приклад студентам подають викладачі, особливо учасник АТО, доцент кафедри історії України О. А. Репан, який не перериває контактів зі своїм бойовим підрозділом на лінії розмежування.

Прикметно, що у структурі студентського самоврядування факультету виділено «Патріотичний» комітет, який очолює студент II курсу Гліб Стрижко. Зокрема, у жовтні 2015 р. після показу українського фільму «Поводир» члени студради провели майстер-клас для усіх бажаючих з виготовлення оберегів для воїнів АТО, які були відправлені до зони бойових дій. До Дня захисника України за ініціативи студентів відбулися дві акції: благодійний ярмарок, кошти з якого передали бійцям АТО, та зустріч з учасниками визвольних змагань 1940-х – 1950-х рр.

Доцент Олег Репан на відкритті Меморіалу на честь загиблих воїнів АТО

Ця подія зібрала повну аудиторію бажаючих на власні очі побачити тих, хто виборював незалежність нашої держави. До Дня української мови та писемності влаштували флеш-моб «Я розмовляю українською». Студенти та викладачі факультету роздавали флаери, наклейки з проханням підтримати акцію не лише в університеті, а й за його межами.

Під час показу документального фільму-хроніки «Палаюча зима: Боротьба України за свободу» студенти згадали 93-денний період зими 2013-2014, та перенеслися до подій Революції Гідності. Згодом була організована зустріч з воїнами АТО Криштопом Юрієм Григоровичем (доцент кафедри фізичної та неорганічної хімії), Начовим Іваном Іллічем (асистент кафедри БІТ в НГУ та радник голови ОДА з питань співпраці з воєнними АТО) та Репаном Олегом Анастолійовичем (доцент кафедри історії України).

У грудні патріотичний комітет студради організував показ фільму «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918-1919» режисера Тараса Химича. Відрадно, що на перегляд цього фільму прийшли не лише студенти та співробітники історичного факультету, а й інших факультетів нашого університету.

Таким чином, на історичному факультеті вироблена система національно-патріотичного виховання студентської молоді за цілою низкою напрямів,

у практику виховної роботи поряд із традиційними формами і методами, впроваджуються нові. Апробовані заходи ефективно сприяють формуванню у студентів національної свідомості, історичної пам'яті, любові до рідної землі, народу та держави Україна, відповідальності та активної громадянської позиції.

Сергій СВІТЛЕНКО,
д. іст. н., професор,
декан історичного факультету

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Студенти обрали головою студентської ради університету другокурсника історичного факультету Артема Кравченка. Новий лідер студентського самоврядування обирався, згідно з новим Законом України «Про вищу освіту», прямим таємним голосуванням студентів.

Юнак вже встиг добре продемонструвати свій організаторський хист та вміння досягати мети. Він працював у раді студентів другого гуртожитку, протягом останнього року обіймав посаду голови ради студентів свого факультету та був заступником голови ради студентів університету. Як голова студентської ради свого факультету, А. Кравченко став ініціатором створення студентського телебачення «ІстфакТВ», комітету патріотичного виховання університету та комітету ради студентів ДНУ по роботі з гуртожитками.

В університеті пройшов I етап Всеукраїнської студентської командної олімпіади з програмування. 46 команд представляли ВНЗ, 9 команд із середніх навчальних закладів взяли участь в олімпіаді поза конкурсом. Змагання мали статус 1/8 першості світу з програмування серед університетів і проводилися в онлайн-режимі синхронно по всій Україні.

Згідно з офіційними результатами змагань, дві вищі призові сходинки в центральній зоні та в Дніпропетровській області посіли команди факультету прикладної математики ДНУ «DNU-Cifeidion» і «DNU_Ducks», тренером яких є доцент кафедри комп'ютерних технологій Олександр Хижа. Загалом чотири команди ДНУ проходять до II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, що відбудеться у вересні 2016 р. у Кіровограді.

Студенти й аспіранти юридичного факультету взяли участь у веб-конференції з Європейським Судом із прав людини Ради Європи (м. Страсбург, Франція) «Найновіше прецедентне право Європейського Суду з прав людини». Доповідачами були юрист з українського відділу Європейського Суду з прав людини Олена Дмитренко та юрист з департаменту Юрисконсульта Європейського Суду з прав людини Вікторія Чернійчук.

Увага акцентувалася на останніх рішеннях Суду проти України та досліджувалися справи, пов'язані з інтернет-відносинами, зокрема, щодо свободи вираження поглядів в інтернет-середовищі. Згадані категорії справ є достатньо новими у прецедентній практиці Європейського Суду.

Студенти та викладачі історичного факультету організували оригінальну дводенну презентацію кафедри історіографії, джерелознавства та архівознавства. Першого дня студенти ознайомилися зі сферою діяльності та хобі викладачів, також можна було поставити запитання анонімно, написавши його на папірці й поклавши до горщика XIX століття. Протягом усього дня на п'ятому поверсі першого корпусу стояла етнографічна палатка, в якій усі охочі фотографувалися самі чи разом з викладачами, а під час вікторини студенти за правильні відповіді отримували в нагороду цукерки. Наступного дня викладачі факультету презентували нові монографії.

1 травня 2016 року Миколі Вікторовичу Полякову, ректорові нашого славного Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, виповнилося 70 років. Багато приємних слів, втішних побажань лунало від гостей, колег-науковців і просто друзів. Маємо нагоду з великим задоволенням долучитися до загального святкового настрою та радо привітати шановного Миколу Вікторовича з ювілеєм, звертаючи увагу на тонкі грані його особистості.

ЛЮДИНА, ЯКІЙ НЕ БАЙДУЖЕ

Що формує індивідуальність будь-якої людини? Це її родина, освіта, рівень відповідальності. Відповідальності, насамперед, перед собою. Микола Вікторович Поляков належить саме до цієї категорії. Він з педантичністю ставиться до своїх обов'язків ректора класичного університету, який очолює вже близько вісімнадцяти років. І посада не є змогою використовувати своє надвисоке соціальне становище, навпаки – щонайпершим завданням для себе він вважає збереження елітної школи класичного університету, надання їй нового звучання в наші непрості часи.

Микола Вікторович щиро відданий своїй справі, не вдаваний патріот нашого університету, бо на шляху своєму, розпочатому ще за часів студентства на механіко-математичному факультеті 1966 року і аж до посади очільника ВНЗ, він проніс непохитне кредо – все, що робимо, треба робити добре та належним чином, зі знаком якості, щоб не було соромно за отриманий результат.

У день 70-ти річчя хотілось би привітати нашого ректора, підкреслюючи його людські якості. Про них, на превеликий жаль, мало говорять. Наші засоби масової інформації – мисливці за цікавостями, а що цікавого, на їхню думку, у щоденній важкій праці ректора?! А за нею приховано природне вміння вислуховувати, підбадьорювати, утішати, але, що основне: самому триматися й не падати з ніг. Адже вдома чекає родина – дружина, донька, любі та люблячі онуки – такі чисті та справжні, вони ніколи не скривдять. Підійдуть, обі-

ймуть, поглянуть в очі – втома кудись зникає, ніби випаровується, – звідкілясь беруться сили для нових досягнень, планів, звершень. А їх у ректора чимало.

Микола Вікторович Поляков, з одного боку, людина тонкої душевної організації, уважна до інших, чуйна, ніколи не приймає необміркованих рішень, а з іншого боку, він вимогливий, але вимогливий спершу до себе, а потім уже й до інших. Це ознака істинної інтелігентності: спочатку спитай із себе. Будь-яке рішення, що приймає ректор, чітке, обережне, виважене, поспіх тут недоречний. І це природно, адже посада ректора потребує значного внутрішнього потенціалу, насамперед стриманості. Нашому ректорові притаманне вроджене мистецтво дипломатії, що, безперечно, допомагає йому у вирішенні надскладних питань, які перебувають на «межі балансування». Наш ректор простигий у спілкуванні, однаковий з усіма. Він оцінює роботу людей не за плазуванням або вчасним уклоном голови підлеглого, а за конкретними справами, діловими здібностями, які, як кисень, украй потрібні сучасному вищому навчальному закладу.

Микола Вікторович – людина внутрішньої дисципліни та порядку. Цей порядок стосується всіх справ, спостерігається у всьому – від прийому відвідувачів, де кожному приділяється увага: чи то співробітникам, чи то учасникам АТО, котрі вирішили продовжити навчання, – жодна людина не залишається без уважного слова, поради, піклування, щирої зацікавленості у вирішенні проблеми, до чітко та акурат-

но розкладених речей на робочому столі (безладу там немає) – листи, книги, робочі папери, навіть гостро заточені олівці – все має свій порядок, своє місце.

Приємно вражає різноманітність та широта знань і поглядів Миколи Вікторовича. У спілкуванні з ним важко відшукати будь-яку галузь, у якій він не міг би висловити своєї точки зору: спокійно, впевнено та виважено. І ця особливість свідчить про жвавий розум, який підпорядковано чіткій логіці керманіча такого складного освітянського механізму, як класичний університет.

Микола Вікторович Поляков – організатор й активний учасник міжнародних форумів, конференцій, симпозіумів, урочистих зібрань. Він намагається зробити все, щоб наш університет достойно увійшов до міжнародного наукового соціуму.

Член-кореспондент НАН України, наш ректор на своєму місці і не лише за покликанням долі, а й справами своїми, гідними звання справжнього науковця, якому небайдуже і сьогодні, і майбуття рідного вишу. Якби таких небайдужих людей було більше, то й жили б ми краще.

Щирі серцем вітаючи Миколу Вікторовича з ювілеєм, дякуємо за таку віддану, справжню й невтомну працю, за професіоналізм та небайдужість до своєї справи. Бажаємо Вам натхнення та завзяття, нових приємних звершень, широкого кола однодумців, друзів, які заслуговують на довіря.

Елла ГОНЧАРЕНКО,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземних мов для
гуманітарних спеціальностей

ГЕРОЇ СЕРЕД НАС

Гулльндам Мухтарівні Мунтян було п'ятнадцять, коли розпочалася війна. На той час Гуля була випускницею Уральського дитячого будинку, де разом із сестрою виховувалася п'ять років. Співрозмовниця з великою повагою згадує зразковий приклад, де по-справжньому й добре виховували обділених долею дітей.

ВОЄННА ЮНІСТЬ У САНІТАРНОМУ ПОТЯЗІ

Коли в 1942 році оголосили, що потрібен допоміжний персонал для військово-санітарного поїзда, вихованки дитячого будинку погодилися там працювати. В санітарному поїзді №326, що курсував прифронтовою зоною, дівчата доглядали за пораненими. «Потягом довозили солдатів до шпиталів, де вони мали далі лікуватися. Для мене ця робота була тяжкою – поранені лежать, їх потрібно обслуговувати, – згадує ті непрості юнацькі роки бабуся Гуля, як вона просить себе називати. – У розпорядженні кожної з нас був цілий вагон поранених, ми спілкувалися з ними, годували їх, прибирали за ними. Бувало, що спали лише годину на добу: той зойкнув, той щось попросив... На тривалих зупинках в селах виходили подивитися концерти, щоб хоч якось відволіктися та перепо-

чити. Тим пораненим, які могли ходити, теж допомагали вийти на концерт. Ще в дитячому будинку я любила танцювати кабардинку, тож і перед пораненими виконувала цей танок».

Після війни Гулльндам Мухтарівна переїхала до Дніпропетровська. В університеті деякий час працювала вахтером, видавала студентам засекреченого в ті роки фізтеху пропуски на прохідні. «Університет – мій останній «робочий» дім», – говорить з вдячністю жінка. Зараз 89-річна Гулльндам Мухтарівна мешкає сама. Цікавиться суспільним життям, знає, де і що відбувається, слідкує за останніми новинами. Побажаємо Гулльндам Мухтарівні бадьорості ще на багато років.

Світлана ФІЛІП

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

У рамках Тижня сталого розвитку студенти і викладачі факультету міжнародної економіки провели акцію «Збережи життя» – висадили дерева біля університету. Сімнадцять університетів-партнерів приєдналися до ініціативи. Кожна рослина символізує певну мету сталого розвитку стосовно зміни клімату, збереження навколишнього середовища, зменшення соціальної нерівності тощо. Тижень сталого розвитку ініційований Національною мережею університетів-партнерів спільного проекту ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Команда факультету міжнародної економіки – переможець дебатів з питань сталого розвитку, представлятиме університет на Всеукраїнських студент-

ських дебатах, що відбудуться в Одесі в травні 2016 р.

* * *

Актори народного театру-студії «Маски» Палацу студентів взяли участь у III Міжнародному фестивалі українських театрів «Схід-Захід» у Кракові (Польща). Учасниками фестивалю також стали українські театри з Києва, Чернівців, Харкова, Кракова, Варшави, Відня, Тбілісі, Берліна та інші. Щоб мати змогу представити свою творчу роботу, університетський театр під керівництвом Ігоря Трахта пройшов серйозний попередній відбір. Запропонована «Масками» вистава Олександра Мірошніченка «Станція» здобула високу оцінку іноземних глядачів та була відзначена двома лауреатськими дипломами.

ЮРІЙ БРЕХАРЯ – ПРИКЛАД ДЛЯ ЛІЦЕІСТІВ

Нелегко було мені вмовити зустрітися з колективом Дніпропетровського обласного ліцею-інтернату фізико-математичного профілю добровольця, учасника антитерористичної операції, пораненого під Іловайськом Юрія Брехарю, який раніше був одним із найкращих студентів-фізиків на кафедрі військової підготовки нашого університету.

Відповідальні, серйозні люди завжди зразково виконують будь-яку доручену їм справу, але уникають публічності. Таким виявився і Юрій. Переконливим моїм аргументом було те, що дітей у сучасних умовах необхідно обов'язково чити наукам, пов'язаним із безпекою в екстремальних ситуаціях, а найголовніше у цій справі – спілкування з людьми, які мають бойовий досвід. Тільки після цього Юра дав згоду на зустріч, яка перетворилася в насичений патріотичними емоціями та переживаннями присутніх яскравий епізод у житті ліцею.

На початку Уроку мужності «Українська армія – гарант миру і спокою на нашій землі» учні, вчителі, студенти, стоячи й оплесками зустріли мужнього воїна. Прозвучав Гімн України. Після цього присутні вшанували пам'ять загиблих героїв за свободу й незалежність України хвилиною мовчання. Потім учасники художньої самодіяльності з піднесенням показали коротку виставу, присвячену історії створення і сучасному життю ліцею.

Захисник Вітчизни, в свою чергу, розпо-

вів про героїчні будні на фронті, відповів на всі запитання, продемонстрував носильне екіпірування. Він переконав ліцеїстів у тому, що набуті знання з безпеки допомагають вижити під час бойових дій, згуртувати підлеглих на виконання складних завдань.

Присутні довго не відпускали воїна-героя. Діти розглядали екіпірування, передали в район бойових дій солдатам листи, молитви, малюнки. Учасники заходу побажали всім воїнам повернутися живими і здоровими з перемогою.

Пізніше бойовий побратим офіцера Юрія Брехарі розповів мені, що після лікування наш випускник повернувся в бойову частину, отримав підвищення, з честю виконав надзвичайно відповідальні й складні бойові завдання у віддаленні від основних сил (в районі Дебальцево), за що був удостоєний високих державних нагород.

Володимир РОМАНЕНКО,
підполковник у відставці,
старший викладач кафедри
безпеки життєдіяльності

НЕЗЛАМНА ПІДПІЛЬНИЦЯ

Закінчення. Початок на 1-ій стор.

Німці не раз хотіли вбити маленьку патріотку, адже вона усім своїм дитячим серцем була віддана Батьківщині, чого не приховувала. Випробування на її долю випали нежданими – у 13 років Катерина Тимофіївна працювала зварницею у фашистському таборі на території заводу.

«В мене з очей текли криваві сльози, поки я не призвичаїлась до цієї роботи», – розповідає жінка. В полоні Катерина Тимофіївна пробула більше 2 років. Страшні спогади закарбувалися у її свідомості назавжди. Вона побувала в печці табору смерті, куди її перевезли вже наприкінці війни. Та

жінці вдалося вижити і зберегти прагнення нести людям добро, допомагати. Після звільнення із полону вона працювала у шпиталі помічницею лікарів, медсестер. Вона перев'язувала солдатом рани, виконувала іншу роботу, яку їй доручали.

«Я провела на війні 4,5 роки», – згадує Катерина Тимофіївна.

У свої 85 жінка випромінює бажання приносити користь людям, робити світ кращим. Вона – та ж незламна підпільниця, якою була у 42-ому. Побажаємо їй здоров'я і довголіття!

Юлія ГОГЧЯН

«ВІЙСЬКОВИЙ ЛІТУН» НА СТУДЕНТСЬКІЙ СЦЕНІ

До 115-річчя видатного письменника й випускника університету Валер'яна Підмогильного студентський театр факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства «Відлуння» підготував виставу за його однойменним оповіданням «Військовий літун». Спогадами про підготовку до талановитої постановки ділиться студентка факультету й акторка театру Тетяна Тесленко:

— Ще чотири місяці тому словосполучення «Військовий літун» асоціювалося в мене з одним із творів Підмогильного, який я не здужала прочитати. Так би й залишилося оповідання лежати на припорошеній полиці під назвою «Колись прочитаю». Але за дивним збігом обставин, мені запропонували зіграти в нашому театрі «Відлуння», а для людини, яка присвятила шість незабутніх років театру, це була величезна честь і вірада для душі, яка прагне сцени.

Працюючи над сценарієм, написаним доцентом кафедри української літератури Іриною Володимирівною Пасько, довго не могли знайти актора на головну роль Данченка, адже його зовнішня непривабливість за твором виразно контрастує з красою душі: горбатий від роду, низького зросту, має надто довгі руки, висохлі губи, плескуватий ніс, вузькі хінські очі та ріденьку рослинність. Ми не могли визначитися: цей на зовнішність ідеально підходить, але грати не вміє, цей наче й грає непогано, але ж на зовнішність – солодкий, як інший герой твору – Ва-

Вікторія Ярова, Артем Фандіков і Марія Голікова перевтілилися в героїв Валер'яна Підмогильного

силь. Репетирували, підбирали хлопців (а підбирати важко, бо фільм славіться гарними дівчатами, а на хлопців у нас дефіцит). І нарешті знайшли! Це був дар Божий, що звався Артемом. Почали швиденько вводити його в сцени, бо часу залишалося мало, з місяць, мабуть.

Жартували про «ріденьку кашку для хворих», про «дурену», «про клуб для літунів» (з кожною із цих фраз пов'язаний був якийсь кумедний момент наших репетицій) і якось не помітили, як за цими жартами ми стали не просто студентами філологічного факультету, а чимось більшим, ріднішим. Ми були маленькою сім'єю, об'єднаною нашим режисером-постановником – доцентом кафедри української літератури Олександром Валерійовичем Гонюком.

З часом наш «Літун» ставав усе досконалішим, але йому хотілося волі. «Літуну» потрібна була сцена, тому останні два

тижні перед спектаклем ми ночували в Палаці студентів. Репетиції з самого ранку до вечора виснажували, але давали нам «щастя, щастя сильне», як писав у своєму творі Валер'ян Підмогильний. Кожен з акторів викладався на повну: Віка Ярова, що грала тітку, кожної репетиції була настільки гармонійною у цьому образі, що хотілося їй беззаперечно вірити (це й не дивно: для неї це вже третя головна роль, зіграна в студентському театрі «Відлуння»), першокурсник Сашко Кіриченко грав Василя-спокусника, і це було по-своєму мило, коли ще невпевнений і зовсім юний хлопець входить в образ лавеласа. Марія Голікова грала Галочку – непростий образ дівчини, яка не знає чого вона хоче від життя. Маша впоралась з цією роллю на «ура». Мабуть, треба згадати і свою роль: я грала поетесу, після слів якої Данченко вирішив, що на землі йому робити нічого. Бу-

Чарльстон у виконанні театру «Відлуння»

ло ніяково й важко усвідомлювати, що сказані в розпачі слова можуть суттєво вплинути на чиюсь долю. Дивна, трішки пришепелювата, незрозуміла соціуму поетеса поставила крапку в житті Сергія, стала останньою краплею у його морі відчаю.

Не можна не сказати про наш хор та танцювальну групу. Вокалісти театру «Відлуння» – це надзвичайно талановиті дівчата, які можуть заспівати в будь-якому жанрі, але українську пісню найкраще. Танцювальна група на чолі з Аліною Медуніцею настільки чутливо виконує кожен свій танець, що їх роль у загальному русі вистави є неопцієнною. Захоплений нашим «фільмаківським» студентством, до нашої хореографічної групи приєднався студент фізтеху Олександр Куліков, чому всі були, безперечно, раді.

День виступу. Якщо чесно, то його я не пам'ятаю, бо все, як у тумані: ніч без сну, хвилювання, пленарне засідання, аплодисменти, гасне світло, ...і...голос автора. Назад дороги вже не було. Ми зіграли на одному диханні, неначе востаннє сто-

їмо на цій сцені. Знаєте, у акторів є така прикмета: якщо ти не хвилюєшся, то вистава провалиться. Мені здається, що це був успіх, бо й актори, і режисери, і вся наша творча група настільки хвилювалися, що серце заходилося у вальсі від грудей до п'ят. І вже після глядацьких аплодисментів, коли трохи розвіялася ейфорія, ми зрозуміли, наскільки вдалим був вибір оповідання для постановки, адже проблема відчуженості особистості, яка повернулася до соціуму після участі у воєнних діях, її адаптації до мирного життя є надзвичайно актуальною у наш час. Сергій Данченко, як і герої творів письменників-екзистенціалістів, шукає себе, власну сутність, однак зустрічається лише з жахом непорозуміння, відчаєм, гостро переживає трагедію власного буття. І якщо спектакль студентського театру «Відлуння» змусив глядачів замислитися, значить нашому земляку Валер'яну Підмогильному знову вдалося достукатися до людських сердець.

Тетяна ТЕСЛЕНКО,
студентка гр. УУ-14-2

Кирило Дрік з Леонідом Макаровичем Кравчуком

КРОК ДО МРІЇ

«Успішною людиною стає той, хто зустрів шанс і скористався ним».

Роджер Бібсон

Коли я вперше дізнався про шанс вступити до Школи помічника народного депутата, то навіть не уявляв, що отримаю головний приз – можливість стажування у Верховній раді України! Без перебільшення можу сказати, що це значною мірою вплинуло на моє життя...

Теми лекцій були цікавими, також я отримав можливість поговорити з першим Президентом України Леонідом Макаровичем Кравчуком! Тоді в моїй голові промайнула думка, що, може, прямо в цю годину я роблю перші кроки в своїй майбутній професії...

Для того, щоб визначити кращих учнів Школи ІХ скликання, нам треба було пройти 3 етапи: контрольну роботу, складання

професійного резюме і написання творчої роботи (на її виконання давався тиждень). З тестом і резюме я впорався швидко. А ось над творчою роботою (складання передвибірної програми для уявного кандидата) довелося попотіти; прийшлося скористатися допомогою викладача політології Анатолія Івановича Ключа. Вийшло, що з 98 учнів Школи я опинився в п'ятірці кращих!

Перед двотижневим стажуванням я дуже хвилювався. Перший раз у житті я один їду жити в інше місто, в столицю, на «роботу» в головний законодавчий орган країни! Але все складалося якнайкраще. З Владиславом, помічником Народного депутата від фракції «Самопоміч» Наталії Василівни Веселової, я відразу знайшов спільну мову. Кожен день він навчав мене чогось нового. Депутатські звернення я за два тижні навчився складати дуже швидко. Зміг детально вивчити діяльність Комітету з питань соціальної політики, до складу якого входила Наталя Веселова. Також я відвідував круглі столи, спілкуювався з багатьма представниками органів ви-

конавчої влади для отримання тієї чи іншої інформації. І, звичайно ж, був присутнім на засіданнях Верховної Ради.

Отже, тепер у вас може скластися цілком логічне запитання: які перспективи дає таке стажування у вищих осіб держави? По-перше, ваше резюме потрапляє в архіви Школи, які регулярно переглядають самі Народні депутати. По-друге, ви отримуєте «Рекомендаційний лист» від Народного депутата, який в майбутньому може виявитися для вас дуже корисним. По-третє, ви заводите нові контакти, про які багато хто може тільки мріяти. По-четверте, це досвід. До того ж за ці два тижні ви стаєте відповідальнішим, уважнішим і дорослішим.

Навіть якщо вам не цікава влада і політика, така «школа життя» ніколи не буде зайвою. Ви зможете побачити роботу Народного депутата «зсередини», що може докорінно змінити ваш погляд на діяльність парламенту.

Кирило ДРІК,
студент юридичного факультету

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГолошує конкурс на заміщення вакантних посад:

старшого викладача кафедри клінічної лабораторної діагностики – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність диплому зі спеціальності «Лікувальна справа», науково-педагогічний стаж у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 3 років, вільне володіння

державною мовою України), доцента кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата філологічних наук, друковані наукові праці, що відповідають профілю діяльності

кафедри, мають стаж науково-педагогічної роботи не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України) (документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

На конкурс приймаються доку-

менти: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату доцента (професора), якщо є ви-

могою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кім. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Передплачайте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кім. 202. Тел. 374-98-20.

E-mail: gazeta@dnulive.dp.ua. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua/gazeta

Зам. 93. Тираж 1300. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпропетровськ, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.